

Valstybinio audito ataskaita

DĖL LIETUVOS MUZIKOS IR TEATRO
AKADEMIJOJE ATLIKTO FINANSINIO
(TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATŲ

2015 m. liepos 15 d. Nr. FA-P-50-7-7-1

Su valstybinio audito išvada ir ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrole.lt

TURINYS

<u>SANTRAUKA</u>	<u>3</u>
<u>IŽANGA</u>	<u>4</u>
<u>AUDITO APIMTIS IR METODAI</u>	<u>5</u>
<u>PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS</u>	<u>7</u>
<u>1. Ataskaitų sudarymo vertinimas</u>	<u>7</u>
<u>2. Lėšų valdymo ir naudojimo vertinimas</u>	<u>7</u>
<u>3. Turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo vertinimas</u>	<u>10</u>
<u>PRIEDAI</u>	<u>14</u>

SANTRAUKA

Atlikdami auditą Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje siekėme prisidėti prie racialesnio akademijos lėšų naudojimo, efektyvesnio turto valdymo, skaidrumo didinimo ir vidaus kontrolės stiprinimo mokslo, studijų ir valdymo srityse.

Akademija, parodydama atsakingą požiūrį į valstybės turto ir lėšų naudojimą, geranoriškai reagavo į pateiktas pastabas ir audito metu taisė nurodytas klaidas, ėmėsi priemonių stiprinti vidaus kontrolės sistemą. Audito metu atkreipėme dėmesį, kad akademijos veikla planuojama neturint bendradarbiavimo su Lietuvos ir užsienio fiziniiais ir juridiniais asmenimis bei fondais kryptių ir formų, bendrabučio ir kitų išlaidų naudojimo tvarkos buvo neaktualios.

Studijų ir mokslo srityse reikšmingų pastebėjimų nepateikėme. Valdymo srityje teikėme pastebėjimų dėl lėšų planavimo ir panaudojimo kontrolės, statybų ir remonto darbų planavimo ir vykdymo, paslaugų įsigijimo ir nekilnojamojo turto (kultūros paveldo objektų) būklės, turto naudojimo ir nuomos:

- lėšų planavimo ir panaudojimo kontrolės sistema turėjo trūkumų, nes nebuvo patvirtintos teisės aktuose nustatytos nuosavų lėšų bei statybos ir remonto darbų planavimo ir vykdymo tvarkos. Taip valstybiniai auditoriai negalėjo įsitikinti, ar medžiagos už 40,44 tūkst. Lt nurašytos pagrįstai. Pateikus rekomendacijas, 2015 m. tvarkos patvirtintos;
- nustatėme, kad akademija planuodama apgyvendinimo, maitinimo paslaugų pirkimus, netinkamai pritaikė mažos vertės pirkimo būdą ir faktiškai įsigijo paslaugų už 47 tūkst. Lt - 1, 8 karto daugiau nei galėjo įsigyti. Taip apribojo galimybę dalyvauti kitiems tiekėjams ir neužtikrino viešumo. Įsigydama kelionių organizavimo paslaugas už 72,2 tūkst. Lt, neįsitikino patirtų išlaidų pagrįstumu, nes nepareikalavo, kad tiekėjas pagrįstų paslaugos kainą, kaip numatyta sutartyje. Taigi, akademija neužtikrino racionalaus ir teisėto lėšų panaudojimo;
- kultūros paveldo objektus (pastatus) akademija valdė ir naudojo nerūpestingai, nes nepakankamai dėmesio skyrė šio turto priežiūrai, kurių būklė avarinė/bloga. Šiuo atveju, neužtikrinamas kultūros paveldo objektų išsaugojimas, dėl kai kurių nesaugių konstrukcijų kyla grėsmė studentų ir darbuotojų saugumui. Atsižvelgdama į mūsų pastebėjimus, akademija 2015 m. ėmėsi veiksmų dėl avarinės ir blogos būklės pastatų priežiūros, asmenų iškeldinimo į kitas patalpas ir sprendžia klausimą dėl tolesnio pastatų naudojimo;
- išnuomodama patalpas ir įrangą be viešo konkurso, ilgiau nei nustatyta teisės aktuose, mažesniais nuomos į kainiais arba neatlygintinai, akademija negavo dalies pajamų bei apribojo kitų tiekėjų konkurenciją. 2015 m. nutrauktos visos nuomos sutartys.

Audito metu nustatyti dalykai rodo, kad akademija ne visais atvejais laikėsi Mokslo ir studijų, Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymuose įtvirtintų visuomenės naudos, racionalumo ir efektyvumo principų.

IŽANGA

Audito tikslas – įvertinti audituojamo subjekto 2014 metų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių ir (ar) kitų ataskaitų duomenis ir pareikšti nepriklausomą nuomonę, įvertinti valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir pareikšti nepriklausomą nuomonę.

Audituojamas subjektas – Lietuvos muzikos ir teatro akademija. Tai Lietuvos Respublikos valstybinė aukštoji universitetinė mokykla.

Lietuvos muzikos ir teatro akademijos steigėjas – Lietuvos Respublikos Seimas. Valstybės kaip viešosios įstaigos Lietuvos muzikos ir teatro akademijos savininkės turtines ir neturtines teises ir pareigas įgyvendina Švietimo ir mokslo ministerija¹.

Lietuvos muzikos ir teatro akademijos statute² patvirtinti šie tikslai:

- rengti aukščiausios kvalifikacijos muzikos, teatro, kino ir šokio meno specialistus; sudaryti sąlygas asmeniui įgyti aukštąjį universitetinį išsilavinimą;
- vykdyti ir skelbti mokslo ir meno tyrimus;
- aktyviai dalyvauti akademinio ir šiuolaikinio meno sklaidos procesuose;
- aktyviai dalyvauti formuojant šalies meninio švietimo ir kultūros politiką.

Audituojamu laikotarpiu akademijai vadovavo rektorius prof. Zbignevas Ibelgaupas, vyriausiosios buhalterės funkcijas vykdė Jurgita Šarkovienė.

Audituojamas laikotarpis – 2014 metai.

Valstybinio audito ataskaitoje pateikiami tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė dėl finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenų, valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams pareiškia valstybinio audito išvadoje.

¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012-06-27 nutarimas Nr. 764 „Dėl valstybės turto investavimo ir perdavimo pagal patikėjimo sutartį“, 3.1 p.

² Lietuvos Respublikos Seimo 2011-04-14 nutarimas Nr. XI-1322 „Dėl Lietuvos muzikos ir teatro akademijos statuto patvirtinimo“ (2012-06-27 nutarimo Nr. XI-2152 redakcija), 1 priedėlio 9 d.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Finansinis (teisėtumo) auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus, Tarptautinius audito standartus ir Tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus, siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad metinėse finansinėse ir biudžeto vykdymo ataskaitose nėra reikšmingų iškreipimų, o valstybės lėšos ir turtas valdomi, naudojami ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų audito apribojimų ir to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.

Audito metu buvo atlikta išsami rizikos analizė, apskaitos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimas. Audito procedūros buvo atliktos svarbiausiose audito srityse, atrinkus audito pavyzdžius, kurie geriausiai reprezentavo visumą.

Dėl metinio finansinių ataskaitų rinkinio

Audito metu vertinome Lietuvos muzikos ir teatro akademijos 2014 metų finansinių ataskaitų rinkinio duomenis. Rinkinį sudarė Finansinės būklės ataskaita, Veiklos rezultatų ataskaita, Pinigų srautų ataskaita, Grynojo turto pokyčių ataskaita ir finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas, parengti pagal 2014 m. gruodžio 31 d. duomenis.

Finansinės būklės ataskaitoje nurodyta, kad 2014 m. pradžioje turto ir atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likutis iš viso buvo 47 807,06 tūkst. Lt, pabaigoje – 50 592,36 tūkst. Lt. Pažymėtina, kad akademija 2014 m. nuosavų lėšų (pajamų už teikiamas paslaugas) gavo 1 840,46 tūkst. Lt (2013 m. 1 501,45 tūkst. Lt).

Dėl metinio biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio

2014 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį sudarė Biudžeto sąmatų vykdymo ataskaitų aiškinamasis raštas ir Biudžetinių įstaigų pajamų įmokų į biudžetą, biudžeto pajamų iš mokesčių dalies ir kitų lėšų, skiriamų programoms finansuoti, ataskaita, Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaita, Finansinės nuomos (lizingo) ir pirkimo išsimokėtinai įsipareigojimų ataskaita, Mokėtinų ir gautinų sumų ataskaita ir Nepanaudotų biudžetinių įstaigų pajamų įmokų į valstybės biudžetą, valstybės biudžeto pajamų iš mokesčių dalies ir kitų lėšų, skiriamų programoms finansuoti, ataskaita, parengti pagal 2014 m. gruodžio 31 d. duomenis.

Akademija 2014 metais vykdė dvi programas:

– 01.010 „Aukščiausios kvalifikacijos specialistų rengimas“. Jai įgyvendinti panaudota 17 748,6 tūkst. Lt asignavimų išlaidoms apmokėti, iš jų 14 819,4 tūkst. Lt darbo užmokesčiui ir soc. draudimui. Įgyvendinant programą rengiami šalies meno ir meno tyrimų raidai būtini aukščiausios kvalifikacijos specialistai, vykdoma kūrybinė ir tiriamoji veikla;

– 01.002 „Studentų rėmimas“. Jai įgyvendinti panaudota 564,84 tūkst. Lt asignavimų. Programa siekiama didinti studentų motyvaciją siekti gerų studijų rezultatų ir užtikrinti finansinę paramą studijoms, meno ir tiriamajai veiklai vykdyti.

Dėl lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo

Audituojamame subjekte vertinome 2014 metų veiklos teisėtumą, atsižvelgdami į Mokslo ir studijų įstatymo nuostatas dėl valstybinių aukštųjų mokyklų veiklos ir į Lietuvos muzikos ir teatro

akademijos statutą. Taip pat vertinome valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams. Audito metu vertinome:

- prekių, paslaugų, darbų pirkimą, patirtų išlaidų remonto darbams, komandiruotėms, kitoms paslaugoms teisėtumą, išlaidų darbo užmokesčiui ir stipendijoms mokėti teisėtumą;
- pajamų gavimo iš švietimo veiklos už mokamas studijas, už kitas mokamas švietimo paslaugas, iš leidybinės veiklos, už bendrabučio nuomą, bei už patalpų ir kito ilgalaikio turto nuomą teisėtumą;
- turto naudojimą, perdavimą ir kontrolę pagal panaudos ir nuomos sutartis, turto nurašymo teisėtumą, teisinę turto registraciją, turto ir įsipareigojimų patikrinimą ir palyginimą;

Teisės aktai, kuriais vadovaujantis atliktos valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo vertinimo procedūros, pateikti 2 priede.

Vertindami, kaip laikomasi teisės aktų reikalavimų, atsižvelgėme į pažeidimų poveikį, su audituojamu subjektu aptarėme priežastis, kurios lėmė pažeidimus, ir įvertinome galimas teisės aktų nesilaikymo pasekmes.

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

1. ATASKAITŲ SUDARYMO VERTINIMAS

Vertindami Lietuvos muzikos ir teatro akademijos metinių biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkinių duomenis reikšmingų dalykų nenustatėme, tačiau apskaitos politika neatitinka keliamų reikalavimų. Audito metu buvo pateikta rekomendacija atnaujinti ir patvirtinti apskaitos politiką. 2015 m. birželio mėn. pradėtas vykdyti apskaitos politikos parengimo paslaugos pirkimo viešasis pirkimas.

2. LĖŠŲ VALDYMO IR NAUDOJIMO VERTINIMAS

Audito metu vertinome, kaip akademija naudoja valstybės biudžeto ir nuosavas lėšas:

- studijoms (darbo užmokesčiui dėstytojams ir kitam akademiniam personalui, stipendijoms, studentų atstovybės rėmimui, studijų organizavimui ir plėtrai, tarptautinių programų vykdymui);
- mokslui ir menui (darbo užmokesčiui mokslo ir meno darbuotojams ir specialistams, mokslo ir meno paramai, skatinimui ir plėtrai);
- valdymui (darbo užmokesčiui administracijos darbuotojams, prekių, paslaugų ir darbų įsigijimui, infrastruktūros palaikymui).

Vertindami siekėme nustatyti, ar lėšos studijoms, mokslui ir menui bei valdymui panaudotos vykdant Strateginiame veiklos plane³ numatytą tikslą – rengti aukščiausios kvalifikacijos, kūrybiškus, konkurencingus ir atvirus pasauliui meno profesionalus, plečiant kūrybos ir tyrimų aprėptį, didinant poveikį valstybės bei kultūros raidai, užtikrinant veiklos efektyvumą ir kokybę. Taip pat vertinome, ar akademijos veikla orientuota į 2014–2020 metų nacionalinės pažangos programoje, Lietuvos pažangos strategijoje „Lietuva 2030“ ir Valstybinėje švietimo 2013–2022 metų strategijoje⁴ nustatytas gaires. Patvirtinta strategija „Akademija 2020“⁵ ir akademijos Strateginis veiklos planas, mūsų nuomone, parengti atsižvelgiant į minėtas programas ir strategijas.

Iki šiol akademijoje nebuvo reglamentuotos bendradarbiavimo su Lietuvos ir užsienio fizinais ir juridiniais asmenimis bei fondais kryptys ir formos, kaip nustato Mokslo ir studijų įstatymas⁶ ir statutas⁷. Audito metu pasiūlėme parengti bendradarbiavimo gaires.

³ Patvirtinta rektoriaus 2014-03-14 įsakymu Nr. 29 VĮ.

⁴ Patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012-11-28 nutarimu Nr. 1482, Lietuvos Respublikos Seimo 2012-05-15 nutarimu Nr. XI-2015, Lietuvos Respublikos Seimo 2013-12-23 nutarimu Nr. XII-745.

⁵ Patvirtinta 2013-12-18 senato posėdyje (protokolas N.9-SE).

⁶ Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymas, 2009-04-30 Nr. XI-242 (2012-04-24 įstatymo Nr. XI-1987 redakcija), 7 str. 2 d. 10 p.

⁷ Lietuvos muzikos ir teatro akademijos statutas, 12 d. 12 p.

Atlikdami audito procedūras, įsitikinome, kad darbo užmokestis dėstytojams, kitam akademiniam personalui, mokslo ir meno darbuotojams bei specialistams, administracijos ir ūkio darbuotojams, stipendijos studentams ir doktorantams skiriamos vadovaujantis akademijos patvirtintomis tvarkomis ir teisės aktais. Įvertinę, ar pasikeitė darbo užmokesčio apmokėjimo sąlygos ir tvarka, akademijai tapus viešąja įstaiga, nustatėme, kad darbo užmokestis skiriamas pagal tarybos patvirtintą tvarką, darbo užmokesčio koeficientų ir priedų dydžiai nepasikeitė. Akademijoje užtikrinama tarptautinės programos „Erasmus“ lėšų kontrolės sistema, o Lietuvos mokslo tarybos finansuojamų projektų rezultatai atitinka paraiškose nurodytus tikslus.

Be to, vertinome gautas pajamas už mokamas studijas ir kitas teikiamas paslaugas. Nustatėme, kad paslaugos teikiamos pagal pasirašytas sutartis, patvirtintus įkainius ir lėšos surenkamos nustatyta tvarka. Nagrinėjant gautas pajamas už turto ir bendrabučio nuomą, taip pat studentų ir svečių apgyvendinimo bendrabutyje tvarką nustatėme, kad bendrabučio vidaus taisyklėse pateikta informacija neatitinka faktinės apgyvendinimo tvarkos. Pasiūlėme ją atnaujinti. Pažymėtina, kad akademija audito metu ėmėsi priemonių stiprinti kontrolės sistemos veiksmingumą: patvirtino Mokesčio už gyvenimą studentų bendrabutyje sumažinimo tvarką.

Vertindami tarnybinių mobiliųjų telefonų, transporto ir komandiruočių išlaidas, nustatėme, kad reglamentuojančios tvarkos dėl lėšų naudojimo buvo neaktualios ir akademija atnaujino jas. Įvertinome teisinių, konsultacinių, audito ir viešinimo paslaugų pirkimus, apmokėjimą ekspertams bei komisijoms ir pastebėjimų neteikiame. Įsitikinome atrankos būdu pasirinkto turto fiziniu buvimu.

Pažymėtina, kad akademija pati ėmėsi priemonių stiprinti kontrolės sistemos veiksmingumą: patvirtino Karjeros ir kompetencijų centro teikiamų paslaugų kainų ir lektorių darbo apmokėjimo skaičiavimo metodiką, mokesčio už suteiktas muzikos mokymo paslaugas įkainius, pakoregavo Leidybos nuostatus, ėmėsi veiksmų dėl nuosavybės autorinių ir gretutinių teisių sistemos sukūrimo, šiuo metu kuria akademijos intelektualinės nuosavybės (studijų metu kuriamų mokslo ir meno kūrinių) autorines ir gretutines teises reglamentuojančią tvarką ir duomenų kaupimo sistemą.

Reikšmingų pastebėjimų dėl lėšų naudojimo studijoms, mokslui ir menui neteikiame, tačiau teikiame dėl valdymo lėšų planavimo ir naudojimo.

Norime pastebėti, kad akademija geranoriškai bendradarbiavo ir reagavo į žodžiu ir raštu⁸ pateiktus pastebėjimus, audito metu taisė nustatytus pažeidimus ir stiprino kontrolės sistemas, siekdama ateityje išvengti klaidų, tačiau audituojamu laikotarpiu nustatyti pažeidimai turi reikšmingos įtakos lėšų valdymo ir naudojimo teisėtumui.

Akademija, vykdydama savo veiklą vadovaujasi Mokslo ir studijų įstatymu bei akademijos statutu, tačiau nenustatė ir nepatvirtino teisės aktuose nustatytų ir su valdymo lėšų planavimu ir panaudojimu susijusių tvarkų:

- Lėšų valdymo ir naudojimo tvarkos⁹ (tik lėšų darbo užmokesčiui naudojimo tvarka);
- Pajamų, gautų iš mokslo, ūkinės veiklos ir teikiamų paslaugų naudojimo tvarkos¹⁰;
- Nuosavų lėšų planavimo ir sąmatų tvirtinimo tvarkos¹¹;

⁸ 2015-05-06 raštas Nr. S-(50-3892)-818 „Dėl nustatytų dalykų“.

⁹ Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymas (2012-04-24 įstatymo Nr. XI-1987 redakcija), 20 str. 2 d. 5 p., Lietuvos muzikos ir teatro akademijos statutas, 16 d. 4 p.

¹⁰ Lietuvos muzikos ir teatro akademijos statutas, 230 d.

¹¹ Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymas, 20 str. 2 d. 12 p., Lietuvos muzikos ir teatro akademijos statutas, 216 d.

- Studentų atstovybės rėmimo ir atskaitomybės už panaudotas lėšas tvarkos¹².

Nepakankamas reglamentavimas neužtikrina akademijos lėšų planavimo ir panaudojimo skaidrumo bei patikimo finansų valdymo. Pažymėtina, kad Vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatyme¹³ nurodyta, kad viešojo juridinio asmens vadovas privalo nustatyti vidaus kontrolės procedūras pagal vidaus kontrolės tikslą, veiklos riziką ir t. t.

Rekomendacija neteikiama, nes patvirtintos Akademijos lėšų planavimo ir naudojimo bei Akademijos studentų rėmimo tvarkos¹⁴.

Be to, akademija neparengė tvarkų, susijusių su statybų ir remonto darbų planavimu, sąmatų rengimu, atlikimu, atsiskaitymu. Taip pat nesivadovavo statybos techniniu reglamentu¹⁵, nes nesudarė ir netvirtino metinių ir ilgalaikių statinio ir jo inžinerinės įrangos privalomųjų remonto (ar rekonstrukcijos) darbų ir jų finansinio aprūpinimo planų. Atkreiptinas dėmesys, kad infrastruktūros direktoriaus pareigybės aprašyme¹⁶ nurodyta funkcija organizuoti tokių planų sudarymą ir vykdyti jų įgyvendinimo kontrolę. Rekomendavime parengti statybos ir remonto darbų planavimo tvarką.

Taip pat nenustatyta ūkio būdu atliekamų remonto darbų tvarka. Patikrinus atliekamo remonto planavimą, medžiagų ir gaminių įsigijimą ir nurašymą, nustatyta, kad ne visiems atliktiems darbams parengtos sąmatos, nesudaryti atliktų darbų aktai, nenustatytos medžiagų sunaudojimo normos, gaminiai ir medžiagos nurašomos ne pagal medžiagų sunaudojimo aktus, o pagal sąskaitose faktūrose nurodytas bendras sumas. Akademija, neįvertinusi, ar medžiagos remonto darbams ūkio būdu faktiškai panaudotos, ar jos panaudotos pagal paskirtį ir nurašyti jų kiekiai atitinka leidžiamus kiekius, medžiagų nurašė už 40,44 tūkst. Lt. Siekiant užtikrinti teisėtą lėšų naudojimą, rekomendavome parengti remonto darbų atlikimo ir atsiskaitymo tvarką.

Akademijos lėšų planavimo ir panaudojimo kontrolės sistema turi trūkumų, nes teisės aktuose numatytos nuosavų lėšų bei statybos ir remonto darbų planavimo ir vykdymo tvarkos nepatvirtintos. Dėl nustatytų trūkumų valstybiniai auditoriai negalėjo įsitikinti, ar akademija medžiagas už 40,44 tūkst. Lt nurašė pagrįstai.

Rekomendacija neteikiama, nes patvirtinta Akademijos statybos ir remonto darbų planavimo, atlikimo ir priėmimo tvarka¹⁷.

Akademija 2014 m. įsigydama prekes, paslaugas ir darbus atliko 21 supaprastintą pirkimą ir 975 mažos vertės pirkimus. Atrankos būdu atlikome viešųjų pirkimų vertinimą ir nustatėme trūkumų perkant apgyvendinimo ir maitinimo bei kelionių organizavimo paslaugas.

Akademija netinkamai planavo apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų pirkimus ir viršijo mažos vertės pirkimams nustatytą leistiną sumą. Audito metu sudėjome visas faktines maitinimo ir apgyvendinimo paslaugų vertes (256 tūkst. Lt) ir nustatėme, kad akademija taikydama mažos vertės pirkimo būdą šių paslaugų galėjo įsigyti ne daugiau kaip už 25,6 tūkst. Lt, o faktiškai

¹² Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymas, 56 str. 6 ir 8 d.; Lietuvos muzikos ir teatro akademijos statutas, 32 d. 23 p. ir 145 d.

¹³ 2002-12-10 Nr. IX-1253, 3 str. 3 d.

¹⁴ Patvirtinta 2015-06-16 akademijos tarybos posėdyje, protokolas Nr. 6-TA.

¹⁵ Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004-06-24 įsakymu Nr. D1-347 patvirtintas statybos techninis reglamentas STR 01.12.07:2004 „Statinių techninės priežiūros taisyklės, kvalifikaciniai reikalavimai statinių techniniams prižiūrėtojams, statinių techninės priežiūros dokumentų formos bei jų pildymo ir saugojimo tvarkos aprašas“, 47 p.

¹⁶ Patvirtinta rektoriaus 2013-01-31 įsakymu Nr. 19 VĮ, 7.3 p.

¹⁷ Patvirtinta rektoriaus 2015-06-23 įsakymu Nr. 103 VĮ.

įsigijo už 47 tūkst. Lt. Taip nesivadovauta Viešųjų pirkimų įstatymu¹⁸, kuriame nustatytas 10 proc. ribojimas, siekiant užtikrinti skaidrumo principo¹⁹ laikymąsi. Šiuo atveju nebuvo užtikrintas viešumas ir pažeistas tiekėjų lygiateisiškumas.

Akademija nevykdė kelionių organizavimo paslaugų sutarties²⁰ reikalavimo, kad tiekėjas pagrįstų paslaugos kainą – sutartyje nustatytas kainodaros taisyklių reikalavimas už suteiktas paslaugas apmokėti pagal išlaidas pagrindžiančius dokumentus, tačiau tokie dokumentai nebuvo teikiami, o akademija jų nereikalavo. Šių paslaugų įsigyta už 72,2 tūkst. Lt neįsitikinus, ar pateikta apmokėti suma už paslaugas neviršijo faktiškai patirtų išlaidų. Taip akademija neužtikrino racionalaus ir teisėto lėšų panaudojimo.

3. TURTO VALDYMO, NAUDOJIMO IR DISPONAVIMO JUO VERTINIMAS

Audito metu vertinome, ar akademija teisėtai valdo ir naudoja jai perduotus pastatus ir nuosavybės teise valdomą kilnojamąjį turą.

Akademija geranoriškai reagavo į audito metu pateiktus pastebėjimus raštu²¹ bei žodžiu ir nedelsdama taisė klaidas ir trūkumus: ėmėsi priemonių stiprinti vidaus kontrolės sistemą (patvirtino Akademijos ilgalaikio materialiojo turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo, Muzikos instrumentų išdavimo, naudojimo ir grąžinimo tvarkas, papildė tvarką dėl muzikos instrumentų bei bibliotekos fondų inventorizacijos), paskelbė 2014 finansinių metų valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo ataskaitą, kaip reikalauja Valstybės turto patikėjimo sutartis²², apdraudė patikėjimo ir panaudos teise valdomus pastatus, įvertinusi visas aplinkybes dėl susidariusių skolų už turto nuomą, priėmė sprendimą buvusių kavinės patalpų Tiltu g. 16 nenuomoti, o pritaikyti bei naudoti studijų ir mokslo tyrimų reikmėms, mokymosi visą gyvenimą veikloms vykdyti. Išsprendė klausimus dėl nenaudojamo turto: fortepijonus parduoda aukcionuose arba perdavė kitiems viešiesiems subjektams vadovaudamasi teisės aktais.

Nustatėme, kad nepakankamas dėmesys skiriamas kultūros paveldo objektų (pastatų) priežiūrai.

Apžiūros metu nustatyta, kad patikėjimo teise valdomi kultūros paveldo objektai (pastatai) Gedimino pr. 39 ir Kosciuškos g. 10 ir 12 yra apleisti, patalpos nesuremontuotos, langai nesandarūs, dėl senų komunikacijų dažnai įvyksta įvairūs gedimai. Taip neužtikrinamos tinkamos turto (pvz., instrumentų) laikymo sąlygos, dėl kai kurių nesaugių konstrukcijų kyla grėsmė studentų, dėstytojų ir kitų darbuotojų saugumui.

Dėl avarinės ir blogos pastatų būklės savo pastabas teikė ir ekspertai bei Vilniaus m. savivaldybės institucija, atsakinga už pastatų priežiūrą.

¹⁸ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas, 1996-08-13 Nr. I-1491 (2010-12-23 įstatymo Nr. XI-1255 redakcija), 2 str. 15 d. 2 p.

¹⁹ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas (2005-12-22 įstatymo Nr. X-471 redakcija), 3 str. 1 d.

²⁰ Kelionių agentūros paslaugų pirkimo sutartis, 2014-05-05 Nr. F16-245, 2.3 p.

²¹ 2015-03-19 raštas Nr. S-(50-3892)-545.

²² 2012-07-16 valstybės turto patikėjimo sutartis Nr. S-313, 5.2.2 p.

Akademijos taryba 2011-11-29 posėdyje priėmė sprendimą uždaryti patalpas Gedimino pr. 39, nutraukti jose vykdomą veiklą ir pirko ekspertinio vertinimo paslaugas, siekdama įvertinti statinio būklę. Ekspertai pripažino pastatą avarinės būklės²³. Akademija 2012-02-01 kreipėsi į Švietimo ir mokslo ministeriją su prašymu kuo skubiau rasti galimybę suteikti patalpas laikinam naudojimui, bet tolimesnių veiksmų uždaryti avarinės būklės patalpų nesiimta ir toliau jose vykdoma veikla.

Pastatų Kosciuškos g. 10 ir 12 konstrukcijų ir inžinerinių sistemų būklė tai pat pripažinta kaip bloga: Vilniaus m. savivaldybės administracijos Aplinkos ir energetikos departamento Būsto renovavimo skyrius 2014-06-19 pateikė statinio techninės priežiūros patikrinimo aktą, kuriame nurodė, kad pastatų konstrukcijų ir inžinerinių sistemų būklė bloga ir, vadovaujantis statybos techniniu reglamentu²⁴ pareikalavo nuolat vykdyti statinių techninę priežiūrą ir kasmetines apžiūras, organizuoti pažymėtų defektų šalinimą ir kita.

Akademija nesiėmė veiksmų, kad valstybės turtas būtų tausojamas, valdomas ir naudojamas rūpestingai. Taip pat nevykdė pareigos, numatytos Valstybės turto patikėjimo sutartyje²⁵ – neatliko jai perduoto valstybės turto einamojo ir kapitalinio remonto.

Akademija atsižvelgė į audito metu pateiktus pastebėjimus: 2015 metais atliko visų akademijos pastatų techninės būklės įvertinimą, pagal apžiūros rezultatus bus parengtas 2015 m. pastatų privalomųjų remonto darbų planas. Dėl avarinės būklės pastato Gedimino pr. 39 kreiptasi į Valstybinės teritorijų planavimo ir inspekcijos Vilniaus teritorinį skyrių, iš šio pastato ruošiamasi iškelti visas katedras ir veikla nebus vykdoma, kai akademijai bus perduotas pastatas Pamėnkalnio g. 15. Taip pat informavo, kad yra pradėjusi veiksmus dėl naujo pastato statybos.

Audito metu vertinome, kaip akademija nuomoja jai priklausantį turtą. Visais atvejais, išnuomojant patalpas ir įrangą valgyklai ir kavinei, patalpas gėrimų pardavimo automatams ir antenai įrengti, nustatėme teisės aktų pažeidimų:

- patalpos karštų ir šaltų gėrimų pardavimo automatams ir antenai įrengti²⁶ išnuomos be viešo nuomos konkurso, nesivadovaujant Valstybės ir savivaldybių turto valdymo naudojimo ir disponavimo juo įstatymu²⁷ ir apribojant tiekėjų konkurenciją;
- valgyklos patalpų Gedimino pr. 42²⁸ ir pardavimo automatų įrengimui nuomos sutartys sudarytos ilgesniam nei leidžiama 10 metų laikotarpiui, pažeidžiant Vyriausybės nutarimą „Dėl valstybės materialiojo turto nuomos“²⁹ ir apribojant kitų tiekėjų galimybę išsinuomoti turtą;
- valgykla išnuomota už mažesnę mokestį nei konkurso metu³⁰ siūlė nuomininkas, taip pažeidžiant Vyriausybės nutarimą dėl valstybės materialiojo turto nuomos³¹. Virtuvinei įrangai

²³ 2012-01-26 statinio ekspertizės akte konstatuota, kad pastato būklė avarinė pagal statybos techniniame reglamente STR 1.12.01:2004 nurodytus avarinės būklės požymius.

²⁴ Statybos techninis reglamentas STR 01.12.07:2004 „Statinių techninės priežiūros taisyklės, kvalifikaciniai reikalavimai statinių techniniams prižiūrėtojams, statinių techninės priežiūros dokumentų formos bei jų pildymo ir saugojimo tvarkos aprašas“.

²⁵ 2012-07-16 valstybės turto patikėjimo sutartis Nr. S-313, 5.2.7 p.

²⁶ 2004-12-01 sutartis Nr. 04-01; 2010-04-22 sutartis Nr. 6322.

²⁷ 1998-05-12 Nr. VIII-729 (2002-05-23 įstatymo Nr. IX-900 redakcija), 14 str. 2 d.

²⁸ 2004-06-22 turto nuomos sutartis Nr. 06-22 (2014-11-24 pratęsta); 2004-12-01 sutartis Nr. 04-01.

²⁹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-12-14 nutarimas Nr. 1524 (2002-11-19 nutarimo Nr. 1814 redakcija) „Dėl valstybės materialiojo turto nuomos“, 3.6 p.

³⁰ 2004-05-31 paraiškoje nuomos mokestis 7 Lt už 1 kv. m., 2004-06-22 nuomos sutartyje nurodyta 6,29 Lt už 1 kv. m.

³¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas Nr. 1524 (2002-11-19 nutarimo 1814 redakcija), 16 p.

nustatyti mažesni nuomos įkainiai, taip nesivadovauta Nuompinigių už valstybės ilgalaikio materialiojo turto nuomą skaičiavimo tvarkos³² 6 ir 8 p;

- nuo 2011-07-08 iki 2014-08-26 kavinės patalpų³³ Tiltu g. 16 nuomininkas naudojo įrangą ir baldais neatlygintinai, taip pažeistas Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas³⁴.

Akademija neatsakingai ir nerūpestingai naudojo valstybės turtą – kavinės patalpas, nes nepasinaudojo Civilinio kodekso 6.497 str. 1 d. 3 p. nustatyta galimybe nutraukti patalpų nuomos sutartį prieš terminą, nuomininkui nemokant nuomos mokesčio (2011-05-31 skola sudarė 216,76 tūkst. Lt). Akademijos iniciatyva sutartis nutraukta 2014-08-26, esant 130,86 tūkst. Lt skolai. Nuomininkui 2014-09-29 iškelta bankroto byla.

Akademija, atsižvelgusi į nustatytus pažeidimus, 2015 metais nutraukė valgyklos ir jos įrangos, gėrimų pardavimo automatams ir antenai įrengti patalpų nuomos sutartis.

Be to, audito metu nustatėme, kad akademija svečiams nemokamai teikė apgyvendinimo (viešbučio) paslaugas patalpose Kosciuškos g. 12, nors tarybos sprendimu yra patvirtinti paslaugų įkainiai³⁵ ir nenustatytos išimties teikti paslaugas neatlygintinai. Taip akademija negavo dalies pajamų. Pateikus pastebėjimą, akademijos taryba 2015-06-16 priėmė sprendimą neteikti viešbučio paslaugų ir patalpas naudoti studijų reikmėms.

Akademijoje valdant turtą neužtikrinami Mokslo ir studijų bei Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymuose³⁶ įtvirtinti visuomenės naudos, racionalumo ir efektyvumo principai, nes kultūros paveldo objektus (pastatus) ir kitą turtą valdė ir naudojo nerūpestingai, negavo dalies priklausančių pajamų, apribojo tiekėjų konkurenciją.

Atsižvelgusi į audito metu nustatytus reikšmingus pastebėjimus, turinčius įtakos 2014 m. lėšų ir turto valdymo ir naudojimo teisėtumui, akademija informavo raštu³⁷, kad buvo apsvaistytos ir išsiaiškintos teisės aktų pažeidimų priežastys bei nustatyta, kad pažeidimus padarę asmenys nebedirba akademijoje.

Manome, kad, viso audito metu teikdami pastabas dėl vidaus kontrolės trūkumų ir teisės aktų pažeidimų ir teikdami rekomendacijas, kaip tobulinti akademijos valdymo sritį, atliekant pastatų priežiūrą, planuojant ir vykdant remontus, įsigyjant paslaugas, išnuomojant turtą, prisidėjome prie racialesnio lėšų naudojimo, efektyvesnio turto valdymo ir skaidrumo didinimo.

5-ojo audito departamento direktorė

Rasa Gabrielavičienė

Vyresnioji valstybinė auditorė

Rasa Mikučiauskienė

³² Patvirtinta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos finansų ministro 2002-03-01 įsakymu Nr. 87/59.

³³ 2005-06-07 patalpų nuomos sutartis Nr. 1.

³⁴ 2006-07-18 įstatymo Nr. X-771 redakcija, 14 str. 2 d.

³⁵ Akademijos teikiamų paslaugų kainoraštis, patvirtintas 2013-10-23 tarybos posėdyje Nr. 4-TA.

³⁶ Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymas, 79 str. 1 d.

³⁷ 2015-06-18 raštas Nr. SD-544, 2015-07-01 raštas Nr. SD-596a.

Nuoroda:

Valstybinio audito ataskaitos kopija pateikta Lietuvos Respublikos Seimo Audito komitetui.

Auditas atliktas, vykdant 2014-08-04 pavedimą Nr. P-50-7

Auditą atliko valstybinių auditorių grupė:

Rasa Mikučiauskienė (grupės vadovas)

Žilvinas Kairys

Valstybinio audito ataskaitos
„Dėl Lietuvos muzikos ir teatro
akademijos finansinio (teisėtumo)
audito rezultatų“
priedas

Teisės aktai, kuriais vadovautasi atliekant procedūras ir vertinimus dėl lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo

Audito procedūras ir vertinimus dėl lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo atlikome vadovaudamiesi teisės aktais:

1. Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu;
2. Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymu;
3. Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymu;
4. Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymu;
5. Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymu;
6. Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymu;
7. Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro įstatymu;
8. Lietuvos Respublikos statybos įstatymu;
9. Lietuvos Respublikos autorinių teisių ir gretutinių teisių įstatymu;
10. Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymu;
11. Lietuvos Respublikos Seimo 2011-04-14 nutarimu Nr. XI-1322 „Dėl Lietuvių muzikos ir teatro akademijos statuto patvirtinimo“;
12. Lietuvos Respublikos Seimo 2012-05-15 nutarimu Nr. XI-2015 „Dėl valstybės pažangos strategijos „Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“ patvirtinimo“;
13. Lietuvos Respublikos Seimo 2013-12-23 nutarimu Nr. XII-745 „ Dėl valstybinės švietimo 2013-2022 metų strategijos patvirtinimo“;
14. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012-11-28 nutarimu Nr. 1482 „Dėl 2014-2020 metų nacionalinės pažangos programos patvirtinimo“;
15. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-09-11 nutarimu Nr. 1431 „Dėl valstybės paramos doktorantams tvarkos“;
16. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012-06-27 nutarimu Nr. 764 „Dėl valstybės turto investavimo ir perdavimo pagal Valstybės turto patikėjimo sutartį“;
17. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-12-03 nutarimu Nr. 1890 „Dėl valstybės turto perdavimo panaudos pagrindais laikinai neatlygintinai valdyti ir naudotis tvarkos aprašo patvirtinimo“;
18. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-12-14 nutarimu Nr. 1524 „Dėl valstybės materialiojo turto nuomos“;
19. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-10-19 nutarimu Nr. 1250 „Dėl pripažinto nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti valstybės ir savivaldybių turto nurašymo, išardymo ir likvidavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

20. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999-06-03 nutarimu Nr. 719 „Dėl inventORIZacijos taisyklių patvirtinimo“;
21. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000-02-17 nutarimu Nr. 179 „Dėl kasos darbo organizavimo ir kasos operacijų atlikimo taisyklių patvirtinimo“;
22. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007-07-04 nutarimu Nr. 758 „Dėl sprendimų investuoti valstybės ir savivaldybių turtą priėmimo tvarkos aprašas“;
23. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-01-05 nutarimu Nr. 16 „Dėl valstybės turto perdavimo valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise tvarkos aprašo patvirtinimo“;
24. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009-06-17 nutarimu Nr. 597 patvirtintu „Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų moksliniams tyrimams, eksperimentinei (socialinei, kultūrinei) plėtrai ir meno veiklai plėtoti valstybinėms mokslo ir studijų institucijoms skyrimo tvarkos aprašu“;
25. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009-05-13 nutarimu Nr. 402 patvirtintu „Norminių studijų krypties (studijų programų grupės) studijų kainų apskaičiavimo ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų studijų kainai valstybės finansuojamose studijų vietose apmokėti skyrimo tvarkos aprašas“ ir „Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų skyrimo asmenų, priimtų į valstybines aukštąsias mokyklas iki 2009 metų, studijoms finansuoti tvarkos aprašu“;
26. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007-09-26 nutarimu Nr. 1025 „Dėl valstybės ir savivaldybių turtnių ir neturtinių teisių įgyvendinimo viešosiose įstaigose“;
27. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos finansų ministro 2002-03-01 įsakymu Nr. 87/59 „Dėl nuompinigių už valstybės ilgalaikio materialiojo turto nuomą skaičiavimo tvarkos patvirtinimo“;
28. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004-06-21 įsakymu Nr. D1-347 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.12.07:2004 „Statinių techninės priežiūros taisyklės, kvalifikaciniai reikalavimai statinių techniniams priežiūrėtojams, statinių techninės priežiūros dokumentų formos bei jų pildymo ir saugojimo tvarkos aprašas“ patvirtinimo“;
29. Viešųjų pirkimų tarnybos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės direktoriaus 2003-02-25 įsakymu Nr. 1S-21 „Dėl viešojo pirkimo – pardavimo sutarčių kainodaros taisyklių nustatymo metodikos patvirtinimo“.